

TYSNES KOMMUNE

ÅRSMELDING 2019

FOR KONTROLLUTVALET I

TYSNES KOMMUNE

1 Føremål og oppgåver for kontrollutvalet

Føremålet med kontrollutvalet sitt arbeid er å medverke til at det vert allmenn tillit til at kommunen sine oppgåver vert løyst på best mogleg måte, og i samsvar med gjeldande lover og forskrifter. I «Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar» finn ein i kap. 3 «Alminnelige regler om kontrollutvalgets ansvar og oppgaver». I § 4 står det mellom anna:

«Kontrollutvalget skal føre det løpende tilsyn og kontroll med den kommunale forvaltningen på vegne av kommunestyret, herunder påse at kommunen har en forsvarlig revisjonsordning.»

Oppgåvene til utvalet omfattar alt innanfor tilsyn og kontroll, både rekneskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon og selskapskontroll.

2 Samansetjing av kontrollutvalet.

Kontrollutvalet for perioden 2015 – 2019 er slik samansett :

Medlemmer :

Britt Sørensen Dalsgård, (Ap), leiar
Lorentz Lunde, (Krf), nestleiar
Patrick Russel Madsen (Ap)

Magne Ivar Fauskanger (Frp)
Kirsten Gunn Epland (H)

Varamedlemmer :

Vara for Ap og Krf:
1. Lars Enes, (Krf)
2. Lene Bergesen Kleppe, (Ap)
3. Inger Johanne Røssland (Ap)

Vara for 4 og 5:
1. Helge Hauge (Sp)
2. Linbjørg Lunde, (V)
3. Arne Onarheim, (H)

Kontrollutvalet for perioden 2019 – 2023 er slik samansett :

Medlemmer :

Lorentz Lunde, (Krf), leiar

Britt Ersvær (Ap), nestleiar

Lars Heine Kåsa (Sp)

Kåre Haugland (Frp)

Sigvard Michael Madsen (H)

Varamedlemmer :

Vara for Krf:
1. Lars Enes
2. Monica Lavik Frøkedal

Vara for Ap:
1. Gerhard Stoltz

Vara for Sp:
1. Linn Frøkendal
2. Helge Hauge

Vara for Frp:
1. Marit Gunn Daland

Vara for H:
1. Egil Bjarne Berge
2. Ingrid Sunde
3. Kirsten Gunn Epland

I følgje lova skal minst ein av medlemmane i kontrollutvalet og vera medlem av kommunestyret. Patrick Russel Madsen var kommunestyremedlem. I det nye utvalet er Sigvard Michael Madsen kommunestyremedlem.

3 Om verksemda til kontrollutvalet i 2019

- Kontrollutvalet hadde 5 møter i 2019, og handsama 54 saker.
- Ordførar har møterett i kontrollutvalet og har møtt på dei fleste møta.

- Rådmann og andre tilsette i kommunen har møtt for å informera til kontrollutvalet, når dei har vorte innkalla.
- Revisjonen har også møtt på alle møta i kontrollutvalet.
- Kontrollutvalet har fått tilgang til den informasjonen det vart bede om.

4 Sekretariatsordninga

I kommunelova § 77 pk.10 står det at kommunestyret skal sørge for sekretær bistand til kontrollutvalet. Sekretærfunksjonen kan ikke leggast til kommunen sin administrasjon.

Utdrag frå § 20 i Forskrift om kontrollutvalg - «Kommunestyret skal sørge for at kontrollutvalget har sekretær bistand som til enhver tid tilfredstiller utvalgets behov. Sekretariatet skal påse at de saker som behandles av kontrollutvalget er forsvarlig utredet og et utvalgets vedtak blir iverksatt. Sekretariatet skal være uavhengig av kommunens administrasjon og av den eller de som utfører revisjon for kommunen. Sekretariatsfunksjonen kan ikke legges til kommunens administrasjon.»

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune utfører sekretariatstenesta for kontrollutvalet i Tysnes kommune. Kari Nygård og Helge Inge Johansen har utført sekretær oppgåver på kontrollutvalsmøta.

Sekretariat for kontrollutvalet i Hordaland fylkeskommune er også sekretariat for kontrollutvalet i fylkeskommunen, samt kontrollutvala i desse kommunane: Tysnes, Stord, Kvinnherad, Bømlo, Fitjar, Ulvik, Eidfjord, Kvam, Ullensvang, Odda, Voss, Fusa, Øygarden, Sund, Samnanger, Askøy og Vaksdal. Sekretariatet utfører og sekretariatstenester for kontrollutvalet i Bergen Kirkelige Fellesråd.

Avtale om sekretariatstenester for kontrollutvalet i Tysnes kommune gjeld fra 01.01.2017 til 30.06.2020, med opsjon på ytterlegare 2 år.

5 Revisjonstenesta

Kontrollutvalet skal på vegne av kommunestyret ha tilsyn med den kommunale forvaltninga. Utvalet må halda seg orientert om kva saker revisjonen arbeider med og føra tilsyn med at revisjonsarbeidet er på gang og føregår i samsvar med forskrift og vedtak.

Deloitte AS er revisor for Tysnes kommune. Noverande avtale gjeld fram til og med 30.06.2020. Deloitte har lagt fram revisjonsmelding, slik kravet er, samt rapportar og annan informasjon om revisjonen sitt arbeid.

På grunnlag av revisjonen sine rapportar, rekneskapsplan og annan informasjon, har utvalet ført tilsyn med at forvaltninga er i samsvar med gjeldande lover, forskrifter og vedtak. Utvalet skal vidare i samarbeid med revisjonen gjennomføra ei systematisk vurdering av bruk og forvaltning av dei kommunale midlar, med utgangspunkt i oppgåver, ressursbruk og oppnådde resultat (forvaltningsrevisjon).

Til dagleg er det den valde revisor som utfører tilsynet og kontrollen mot kommunen, men kontrollutvalet har eit eige ansvar med å sjå til at arbeidet vert tilfredstillande utført. Kommunelova stiller krav om at utvalet sjølv må visa ei aktiv haldning. For å få utført det arbeid utvalet er pålagt, er ein avhengig av god kommunikasjon med kommunestyret, administrasjonen i kommunen og revisor. Samarbeidet har vore godt med dei aktuelle aktørar. Ansvarleg revisor har vore partner i Deloitte Bjarne Ryland, som i tråd med regelverket har lagt fram eigenvurdering for at Deloitte er uavhengig i høve til Tysnes kommune.

6 Forum for kontroll og tilsyn (FKT)

FKT er ein landsomfattande organisasjon som har som oppgåve å vera møte- og kompetanseplattform for kontrollutvala og deira sekretariat. Kontrollutvalet i Tysnes kommune er medlem i FKT. Nyheitsbrev frå FKT med aktuelle tema for kontrollutvalet sitt arbeid er og lagt fram som melding til kontrollutvalet.

7   *Opplæring*

Det er ikkje gjennomført kurs i 2019. Det vart vedteke i kontrollutvalsmøte 05.03.2019 å ikkje tinga kurs, grunna at ein no er i slutten av valperioden, og at det nye kontrollutvalet og må få opplæring. Det vart mellom anna vedteke at kurs for det nye kontrollutvalet vert å ta opp i samband med eit av dei første møta i nytt utval.

8   *Tysnes kommune si heimeside og bruk av elektronisk møteinkalling.*

Informasjon om kontrollutvalet på heimesida til Tysnes kommune er lagt til rette på ein god måte. Kontrollutvalet brukar lesebrett på møta sine, og får innkalling til møta elektronisk. For å nytta denne arbeidsmåten i politiske utval er det ein føresetnad at heimesida er godt tilrettelagt, og at innkallingar og protokollar vert lagt ut. Innkallingar og protokollar for kommunestyret, formannskap og hovudutval, der ein kan henta ut relevant informasjon for kontrollarbeidet, er ikkje tilrettelagt på ein optimal måte med omsyn til å henta ut informasjon. Det vert arbeida vidare med å få på plass gode rutinar for dette.

9   *Arbeid med forvaltningsrevisjon.*

Plan for forvaltningsrevisjon for perioden 2016 – 2020

Forvaltningsrevisjon er eit verktøy som kommunestyret og kontrollutvalet skal nytta for å sikre at kommunen på best mogleg måte tek omsyn til innbyggjarane sine behov og rettar. Forvaltningsrevisjon er ein av dei pålagde oppgåvene til kontrollutvalet. I forskrift for kontrollutval står det at «*Kontrollutvalget skal påse at kommunens eller fylkeskommunens virksomhet årlig blir gjenstand for forvaltningsrevisjon.*». Kontrollutvalet vil følgja opp kommunestyret sitt vedtak og etterspørja informasjon om arbeid med oppfølging av dei tiltaka som er påpeika i forvaltningsrevisjonen.

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 10 om Plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon lyd slik:

"Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av forvaltningsrevisjon. Planen vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan deleger til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.

Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens virksomhet ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for forvaltningsrevisjon på de ulike sektorar og virksomheter."

Plan for forvaltningsrevisjon vart vedteken, med nokre endringar i rekkefølge på prioriterte prosjekt, i kommunestyremøte 13.12.2016.

I november 2019 ba kontrollutvalet om at Deloitte startar arbeidet med ny planprosess, gjeldande perioden 2020 – 2024.

9.1   Gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekt i 2019.

Forvaltningsrevisjon av kvalitet og etterleving av rutinar og regelverk innan pleie- og omsorgstenestene

Kontrollutvalet bestilt forvaltningsrevisjon av kvalitet og etterleving av rutinar og regelverk innan pleie- og omsorgstenestene i møte 01.04.2019, PS 14/19. Det vart fatta slikt vedtak:

1. Kontrollutvalet ber med dette Deloitte AS om å gjennomføra forvaltningsrevisjon av kvalitet og etterleving av rutinar og regleverk innan pleie- og omsorgstenestene. Forslag til prosjektplan vert godkjent med dei endringar som kom fram i møtet.

2. Ny korrigert prosjektplan og justert timebudsjett vert å senda sekretariatet innan 08.04.19.
3. Etter at korrigert prosjektplan og justert timebudsjett er sendt til kontrollutvalet for uttale, får utvalsleiar i samråd med sekretariat fullmakt til å endeleg godkjenne prosjektplan og timebudsjett.
4. Opcion på timeforbruk på inntil 6 timer for presentasjon av forvaltningsrevisjonsrapporten for kommunestyret vert og godkjent.
5. Kontrollutvalet ønskjer at revisjonsrapporten er klar frå Deloitte si side innan 15.11.19. Rapporten skal då vera ferdig verifisert og med rådmannen sin uttale vedlagt og/eller innarbeida.

Arbeidet er utført i perioden april til november 2019. Kontrollutvalet fekk løypemeldingar undervegs om arbeidet. Rapporten vart handsama av kontrollutvalet i møte 28.11.19. Kommunestyret gjorde vedtak i møte 17.12.2019 som var i tråd med innstillinga frå kontrollutvalet.

Vedtak:

På bakgrunn av forvaltningsrevisjon av kapasitet og etterleving av rutinar og regelverk i pleie- og omsorgstenestene i Tysnes kommune ber kommunestyret rådmannen syta for:

1. Gjennomgår og justerer rutinar og malar som skal nyttast i sakshandsaminga, slik at desse er i samsvar med regelverket og bidrar til å sikre at krav i regelverket blir etterlevd (jf. revisjonen sine vurderingar i kap. 3.3.2 og 3.4.3)
2. Sikrar at sakshandsaminga i samband med vurdering av rett til pleie- og omsorgstenester er i samsvar med krav i pasient- og brukarrettslova og forvaltningslova (jf. revisjonen sine vurderingar i kap. 3.5.2)
3. Arbeider vidare med å etablere ein god avvikskultur i pleie- og omsorgstenesta. Under dette mellom anna:
  - a. Tydeleggjere for dei tilsette kva som er føremålet med å melde avvik, kva som skal meldast som avvik samt korleis meldte avvik skal følgjast opp
  - b. Sikre at alle avvik blir meldt når dei oppstår, inkludert avvik knytt til samhandlinga med helseføretaket
  - c. Sikre at tilsette får tilbakemelding om korleis avvik er følgt opp og nytta i kvalitetsforbetringssarbeidet
  - d. Utarbeider fullstendige og oppdaterte oversikter over alle meldte avvik, og brukar desse i det kontinuerlege kvalitetsforbetringssarbeidet i tenestene
4. Gjennomfører jamlege kompetansekartleggingar og utarbeider kompetanseplanar for pleie og omsorg, i samsvar med forskrift om leiing og kvalitetsforbetring i helse- og omsorgstenesta §§ 6f og 7b
5. Sikrer tilstrekkeleg tilgang på fagkompetanse i tenestene, i samsvar med helse- og omsorgstenestelova § 4-1 d, inkludert vurderer om grunnbemannninga i heimetenesta i helgane bør aukast slik at tenesta ikkje er avhengig av ekstrabemannning for å kunne gi nødvendig helsehjelp til brukarane
6. Gjer avklaringar rundt bruken av KAD-tilbodet, og vurderer om det er mogeleg å setje i verk tiltak for å sikre at dette lovpålagte tilbodet blir nytta i større grad og i samsvar med intensjonen i samhandlingsreforma om å førebygge og forhindre sjukehusinnleggingar
7. Arbeider vidare med å innføre velferdsteknologi i tenestene, i samsvar med Helse -direktoratet sine tilrådingar for innføring av velferdsteknologi i kommunane, samt vurdere om det er hensiktsmessig å systematisere dette arbeidet i ein plan/strategi for velferdsteknologi
8. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 15.03.2020 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.

9.2 Oppfølging av tidlegare gjennomførte forvaltningsrevisjonsprosjekt.

Forvaltningsrevisjon av helsestasjons- og skulehelseteneste

Kommunestyret gjorde vedtak i møte 12.12.18 som var i tråd med innstillinga frå kontrollutvalet.

Vedtak:

«På bakgrunn av forvaltningsrevisjon innan Helsestasjons – og skulehelsetenesta i Tysnes kommune ber kommunestyret rådmannen syta for:

1. at det blir etablert eit heilskapleg styringssystem for helsestasjons- og skulehelsetenesta, som omfattar alle pålagde krav knytt til å planlegge, gjennomføre, evaluere og korrigere verksemda. Under dette mellom anna:
  - a. Tydeleg fordeling av roller og ansvar
  - b. System for å ha oversikt over medarbeidarane sin kompetanse og behov for opplæring
  - c. System for å få oversikt over område i verksemda der det er risiko for svikt eller manglar
  - d. System for å få oversikt over avvik, under dette uønska hendingar
  - e. Prosedyrar og rutinar knytt til sentrale arbeidsoppgåver
  - f. System for å gjere bruk av erfaringar frå pasientar, brukarar og pårørande
2. å avklare kva rolle psykisk helsearbeidar barn og unge skal ha i skulehelsetenesta, og kva regelverk og retningslinjer vedkomande skal rette seg etter i sitt arbeid.
3. systematiske vurderinger av ressursbruken i helsestasjons- og skulehelsetenesta, for å sikre at ressursane er tilstrekkelege i forhold til dei oppgåvene som skal utførast. ”
4. at barn og ungdom i Tysnes kommune vert sikra eit lett tilgjengeleg lågterskeltilbod i helsestasjon, skulehelseteneste og helsestasjon for ungdom
5. at skulehelsetenesta har eit systemretta samarbeid med skulane som er i samsvar med anbefalingane i nasjonale faglege retningslinjer.
6. at sterke anbefalingar i nasjonale faglege retningslinjer blir etterlevd, og sørger for at eventuelle avvik blir grunngitt og dokumentert.
7. Å laga ein prioritert handlingsplan til kontrollutvalet innan 01.04.2019 som viser kva tiltak som skal setjast i verk for å følgja opp tilrådingane i rapporten, når tiltaka skal setjast i verk og kven som skal ha ansvaret for iverksettinga.»

Kontrollutvalet har handsama oppfølgingsarbeidet ved forvaltningsrevisjonen ved to høve i 2019, siste gang i møte 11.10.2019 (PS 31/19), der dette vart vedteke:

«Vedtak:

1. Kontrollutvalet tek informasjonen om oppfølgingsarbeidet etter forvaltningsrevisjon av helsestasjon og skulehelseteneste så langt til orientering.
2. Kontrollutvalet ber om ny orientering til første møtet i 2020.»

10 Arbeid med selskapskontroll

Forskrift om kontrollutval i kommunar og fylkeskommunar § 13 Selskapskontroll lyd slik:

"Kontrollutvalget skal påse at det føres kontroll med forvaltningen av kommunens eller fylkeskommunens interesser i selskaper m.m. Kontrollutvalget skal minst én gang i valgperioden og senest innen utgangen av året etter at kommunestyret eller fylkestinget er konstituert, utarbeide en plan for gjennomføring av selskapskontroll. Planen skal baseres på en overordnet analyse av kommunens eller fylkeskommunens eierskap ut fra risiko- og vesentlighetsvurderinger, med sikte på å identifisere behovet for selskapskontroll på de ulike sektorer og med de ulike selskapene. Planen skal vedtas av kommunestyret eller fylkestinget selv som kan delegera til kontrollutvalget å foreta endringer i planperioden.»

Planen for selskapskontroll vart vedteken i kommunestyremøte 13.12.2016.

I november 2019 ba kontrollutvalet om at Deloitte startar arbeidet med ny planprosess, gjeldande perioden 2020 – 2024.

10.1 Gjennomførte selskapskontollar, oppfølgingsarbeid og bedriftsbesøk.

Kontrollutvalet har ikkje gjennomført selskapskontroll eller bedriftsbesøk i 2019 i nokon av dei selskap som kommunen har eigarskap i.

11 Arbeid med rekneskapsrevisjon.

Kontrollutvalet gav sin uttale til Tysnes kommune sin årsrekneskap for 2019 i møte 23.05.19.

Oppsummering/tilrådingar frå kontrollutvalet:

- Kontrollutvalet merkar seg at det økonomiske driftsresultatet for 2018 er tilfredstillande, og ligg over gjennomsnittet i landet, og også over TBUs tilrådingar.
- Kontrollutvalet vil og peika på at kommunen har eit tilfredstillande nivå i 2018 på både disposisjonsfond og når det gjeld lånegjeld.
- Kontrollutvalet vil presisera at tilrådingar frå revisor i revisjonsrapport nr. 7 må følgjast opp.
- Utvalet har ellers ingen ting å merka til måten rekneskap og årsmelding for Tysnes kommune for 2018 er lagt fram på.

12 Andre saker i kontrollutvalet i 2019 (ikkje utfyllande).

- o Orienteringssak om etikkarbeid i kommunen
- o Orienteringssak om heimesida til kommunen
- o Kontrollrapport og årsmelding til skatteoppkrevjarfunksjonen
- o Årsmelding for kontrollutvalet for 2018
- o Budsjettforslag 2020 for kontrollutvalet
- o Konkurransegrunnlag av revisionstenester til kommunen
- o Plan for forvaltningsrevisjon 2020-2024 bestilling av prosjektplan
- o Plan for eigarskapskontroll 2020-2024 bestilling av prosjektplan
- o Rapport etter interimsrevisjon

Tysnes 14.05.2020

Lorentz Lunde
leiar i kontrollutvalet